

Yttrande

Dnr 20UN157-7
2020-12-16

Utbildningsnämndens yttrande över remiss: Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag SOU 2020:47

Inledning

Gävle kommun är remissinstans i ärendet ”Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag”. Remissvaret ska ha inkommit till Socialdepartementet senast den 1 februari 2021.

Kommunstyrelsen har begärt ett yttrande i ärendet från socialnämnden, arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, omvårdnadsnämnden, utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden.

Yttrandet från utbildningsnämnden samt protokollsutdrag redovisas senast den 16 december 2020 till kommunstyrelsens diarium med hänvisning till diarienummer 20KS412.

Generella synpunkter

Utbildningsnämnden instämmer i och ställer sig generellt positiv till utredningen. Utbildningsnämnden har synpunkter kring rubrikerna nedan. I yttrandet väljs också att i vissa fall, när utbildningsnämnden finner det angeläget, lyfta fram bifall till yttrandet.

Utbildningsnämnden framhåller utredningens förslag att helhetsperspektivet kring arbetet i socialtjänsten ska genomsyra arbetet. Det handlar om barns och ungdomars skolgång och fritid. Helheten behöver utgå från barnet/ungdomen och inte från respektive myndighets helheter.

Utbildningsnämnden föreslår att det tydliggörs att barns och ungdomars skolgång säkerställs i samband med insatser från socialtjänsten. Förskolans och skolans kraft som friskfaktor behöver lyftas på ett tydligt vis.

Utbildningsnämnden framhåller som ytterst viktigt att den nya lagstiftningen inte kommer innebära förnyade krav på dokumentation, som kan medföra att det direkta arbetet med barn och unga kan försvåras. Detta måste självklart vägas mot rättssäkerheten som inte får äventyras.

6. En mer enhetlig begreppsanvändning

6.2 Insatser – ett centralt begrepp

Utbildningsnämnden ser positivt på att begreppsanvändningen blir mer enhetlig och att begreppet insatser används genomgående i lagen.

7. Socialtjänstens mål

7.3 Ett förebyggande perspektiv

Bra att det förebyggande perspektivet får ett större utrymme.

Både förskola och skola bör benämnas som samverkanspartners även i lagtexten i det förebyggande arbetet.

Utbildningsnämnden framhåller att samverkan mellan socialtjänsten och förskola/skola är viktig i det förebyggande arbetet, framför allt den prevention som i utredningen benämns som selektiv respektive indikerad. Samverkan mellan förskola/skola och socialtjänst i arbetet med direkta åtgärdande insatser är självklart fortsatt viktig.

Angående den universella preventionen som utredningen förespråkar framhåller utbildningsnämnden att en av de viktiga friskfaktorerna för barn och ungdomar är att lyckas i skolan. Utbildningsnämnden föreslår att socialtjänstens styrning i den frågan skärps ytterligare och att det tydligt framgår att samverkan med förskola/skola ska genomföras.

Utbildningsnämnden föreslår att denna styrning tydliggörs i lagstiftningen.

Motsvarande styrning bör kunna tydliggöras även i skollagstiftningen.

Till exempel så kan det arbete som sker inom ramen för familjestöd och liknande stärkas genom en tydligare styrning i respektive verksamhets lagstiftning.

8. Lagens inriktning på vissa grupper

Utbildningsnämnden instämmer i att en nedtonad målgruppsindelning kan underlätta en helhetssyn. Det medför troligen krav på att den lokala

organisationen anpassas utifrån en helhetssyn så att inte målgruppen blir viktigare än helheten.

Utbildningsnämnden ser positivt på att barns och ungas perspektiv samlas samt att helhetssynen som utredningen lyfter fram är positiv.

9. Samhällsplanering

9.2 Samhällsplanering

Utbildningsnämnden ser positivt på att plan- och bygglagen kompletteras med sikte på de sociala aspekterna och att det tydligt föreslås att socialnämnden ska medverka i samhällsplaneringen.

12. Uppföljning

Utbildningsnämnden är positiv till att det förs in ett krav i lagstiftningen på att följa upp verksamheten.

17. Insatser utan behovsprövning

17.3.4 Insatser utan behovsprövning till barn som har fyllt 15 år

Utbildningsnämnden anser att det kan vara av vikt att även barn under 15 år kan, utifrån vissa förhållanden, ges rätt till insatser, även utan vårdnadshavares medverkan.

19. Förtydligat barnrättsperspektiv

19.3 Rätt till information

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att det i socialtjänstlagen anges att den som lämnar informationen ska så långt det är möjligt försäkra sig om att barnet har förstått informationen.

19.5.2 Utökad möjlighet för socialtjänsten att samtala med barn utan vårdnadshavarens samtycke

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att socialnämnden ska kunna höra ett barn utan vårdnadshavarens samtycke. Det skulle kunna medföra en

utökad möjlighet för socialtjänsten att skydda och stödja barn som far illa eller riskerar att fara illa.

19.7 Kontakt med föräldrar, syskon och andra närstående vid placering

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att stärka barnet genom att särskilt uppmärksamma behovet av kontakt mellan syskon.

19.8 Uppföljning av ett barns situation

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till att förlänga tiden för uppföljning från två till sex månader. Det kan ge större möjlighet för socialnämnden att säkerställa att barnet får det stöd och skydd hen behöver.

19.9 Barnombud

Utbildningsnämnden är positiv till att oberoende barnombud, med ett samordnande och stödjande uppdrag, utreds. Utbildningsnämnden föreslår att i väntan på den föreslagna utredningen på prov starta verksamheter med barnombud.

Evelyn Klöverstedt (L)

ordförande

Utbildningsnämnden i Gävle kommun